



УХВАЛА КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) постанов Кабінету Міністрів України “Про проведення експерименту з утворення прийомних сімей в Запорізькій області та затвердження Положення про прийомну сім’ю” і “Про проведення експерименту з утворення прийомних сімей у деяких регіонах України”

м. К и ї в
16 травня 2001 року
№ 23-у/2001

Справа № 2-19/2001

Конституційний Суд України у складі суддів Конституційного Суду України:

Євграфова Павла Борисовича – головуєчий,
Вознюка Володимира Денисовича,
Іващенко Володимира Івановича,
Корнієнка Миколи Івановича,
Костицького Михайла Васильовича,
Малинникової Людмили Федорівни,
Мироненка Олександра Миколайовича,
Розенка Віталія Івановича,
Савенка Миколи Дмитровича,
Селівона Миколи Федосовича,
Тимченка Івана Артемовича,
Тихого Володимира Павловича – суддя-доповідач,
Чубар Людмили Пантеліївни,
Шаповала Володимира Миколайовича,
Яценка Станіслава Сергійовича,

розглянув питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) постанов Кабінету Міністрів України “Про проведення експерименту з утворення прийомних сімей в Запорізькій області та затвердження Положення про прийомну сім’ю” від 2 березня 1998 року № 241 і “Про проведення експерименту з утворення прийомних сімей у деяких регіонах України” від 15 вересня 1999 року № 1713.

Заслухавши суддю-доповідача Тихого В.П. та вивчивши матеріали справи, Конституційний Суд України

у с т а н о в и в :

1. Кабінет Міністрів України 2 березня 1998 року прийняв Постанову № 241 “Про проведення експерименту з утворення прийомних сімей в Запорізькій області та затвердження Положення про прийомну сім’ю”, а Постановою “Про проведення експерименту з утворення прийомних сімей у деяких регіонах України” від 15 вересня 1999 року № 1713 (далі – постанови Кабінету Міністрів України) поширив дію експерименту на Автономну Республіку Крим, Львівську, Одеську, Харківську області та місто Київ.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати зазначені постанови Кабінету Міністрів України такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), оскільки, на думку автора, вони суперечать вимогам статей 3, 75, пункту 3 статті 85, пункту 6 статті 92 Конституції України.

Суб'єкт права на конституційне подання стверджує, що цими постановами Кабінету Міністрів України встановлено правові засади нових сімейних відносин, виховання дітей в прийомних сім'ях, охорони дитинства, можливості передачі дитини з однієї прийомної сім'ї до іншої або в заклади для дітей-сиріт чи дітей, які залишились без батьківського піклування. Згідно з Положенням про прийомну сім'ю згода дитини потрібна лише за умови, коли вона досягла десятирічного віку. Названі постанови Кабінету Міністрів України не узгоджуються з вимогами статті 3 Конституції України.

Крім того, як зазначає Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, виданням цих постанов Кабінет Міністрів України вийшов за межі наданих йому повноважень, а також порушив принцип поділу державної влади на законодавчу, виконавчу

та судову, проголошений частиною першою статті 6 Конституції України, і вимоги статті 19 Конституції України.

2. Колегія суддів Конституційного Суду України з конституційних подань та звернень своєю ухвалою відмовила у відкритті конституційного провадження у справі на підставі пункту 2 статті 45 Закону України “Про Конституційний Суд України” – невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим Конституцією України та Законом України “Про Конституційний Суд України”.

3. Відповідно до статті 101 Конституції України діяльність Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини полягає у здійсненні парламентського контролю за дотриманням конституційних прав і свобод людини і громадянина.

Відповідно до пункту 4 частини другої статті 39 Закону України “Про Конституційний Суд України” у конституційному поданні повинно бути зазначено правове обґрунтування тверджень щодо неконституційності правового акта (його окремих положень). До того ж згідно зі статтею 82 цього Закону підставами для порушення питання про відкриття провадження у справі щодо відповідності норм чинного законодавства принципам і нормам Конституції України стосовно прав та свобод людини і громадянина є наявність спірних питань щодо конституційності прийнятих і оприлюднених у встановленому порядку законів, інших правових актів, виникнення спірних питань щодо їх конституційності, виявлених у процесі загального судочинства або виявлених органами виконавчої влади в процесі їх застосування та Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини у процесі його діяльності.

Аналіз конституційного подання Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини свідчить про те, що в ньому відсутнє правове обґрунтування твердження щодо невідповідності Конституції України постанов Кабінету Міністрів України, а лише довільно подано перелік статей Конституції України, яким права на конституційне подання, не відповідають ці постанови.

У конституційному поданні не викладено спірних питань щодо конституційності постанов Кабінету Міністрів України, а також не наведено фактів, що ці постанови можуть призвести або призвели до порушення прав і свобод людини і громадянина.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150 Конституції України, статтями 39, 45, 50, 82 Закону України “Про Конституційний Суд України”, Конституційний Суд України

у х в а л и в :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) постанов Кабінету Міністрів України “Про проведення експерименту з утворення прийомних сімей в Запорізькій області та затвердження Положення про прийомну сім’ю” від 2 березня 1998 року № 241 і “Про проведення експерименту з утворення прийомних сімей у деяких регіонах України” від 15 вересня 1999 року № 1713 на підставі пункту 2 статті 45 Закону України “Про Конституційний Суд України” – невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим Конституцією України та Законом України “Про Конституційний Суд України” .

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною і не може бути оскарженою.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ